

XORIJIY TILLARNI O'RGANISHNI OMMALASHTIRISH ZARURATMI YOKI EHTIYOJ?

O'qituvchi: Maktuba Xonsaidova

Chirchiq davlat pedagogika universitetining Gumanitar fanlar
fakulteti O'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi 22/4-guruh
talabalari:

Abduraimova Shahriniso, Tursunova Nargiza

Ravshanova Sabrina, Razzoqova Dilnoza

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15301350>

ARTICLE INFO

Received: 18th April 2025

Accepted: 20th April 2025

Published: 29th April 2025

KEYWORDS

Innovatsion texnologiyalar, metod, kompleks tizim, lingafon kabinetlari, o'yin, intensiv.

ABSTRACT

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida 2021-yil 19-maydagi PQ-5117-SON qaroriga muvofiq shuningdek xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish bo'yicha tashkiliy choratadbirlarni samarali amalga oshirish borasidagi islohotlar kengroq tahlil qilinadi

Bugungi kun-globallashtirish davridir. Bu davr insoniyatning zamon bilan hamnafas odimlashini talab etadi. Shu boisdan, turli soha mutaxassislari o'z ona tilini mukammal bilish bilan bir qatorda, bir nechta xorijiy tillarni bilishi va muloqot qila olishi maqsadga muvofiq.

Prezidentimizning 2021 yil, 19 maydagi "O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori bilan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzurida Xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish agentligi tashkil etildi.

Bugungi kun-globallashtirish davridir. Bu davr insoniyatning zamon bilan hamnafas odimlashini talab etadi. Shu boisdan, turli soha mutaxassislari o'z ona tilini mukammal bilish bilan bir qatorda, bir nechta xorijiy tillarni bilishlari va muloqot qila olishlari maqsadga muvofiq. Buning uchun xorijiy tillarni o'rganish va o'qitish tizimini yanada zamonaviy metodlar bilan takomillashtirish hamda chet tillarini o'rganishga bo'lgan motivatsiyani oshirish nihoyatda katta ahamiyat kasb etadi.

O'zbekistonda yoshlarning chet tiliga bo'lgan qiziqishi va o'rganish jarayoni ko'plab omillar bilan bog'liq. Globalizatsiya, texnologik taraqqiyot va xalqaro munosabatlarning rivojlanishi chet tillarini o'rganishga bo'lgan ehtiyojni oshirgan. Ayniqsa ingliz tili, jahon ilm-faniga kirish, internetdan samarali foydalanish, biznes imkoniyatlari va xalqaro ta'lim olish uchun zaruriy vosita sifatida qaralmoqda. O'zbekistonda yoshlar va chet tilini o'rganish:

Ta'lim tizimidagi o'zgarishlar: O'zbekistonda ta'lim tizimi chet tillariga katta e'tibor qaratmoqda. Maktablarda, kollejlarda va universitetlarda chet tillarini o'qitishning sifati oshirilmogda. Ingliz tilidan tashqari, rus, koreys, turk, fransuz va boshqa tillarni o'rganishga ham talab kuchaygan.

Onlayn platformalar va resurslar: Yoshlar onlayn kurslar, mobil ilovalar va interaktiv platformalar yordamida chet tillarini o'rganishga qiziqishmoqda. Dasturlar, videodarslar, va tilni o'rganishga mo'ljallangan ijtimoiy tarmoqlar orqali yoshlar yangi tillarni o'z vaqtida o'rganishga imkon topmoqda.

Xalqaro imkoniyatlar: O'zbekistonlik yoshlar uchun xalqaro ta'lim dasturlari va stipendiyalar imkoniyatlari ortmoqda. Chet tillarini o'rganish orqali ular dunyoning eng yaxshi universitetlariga kirish va zamonaviy bilimlarni egallash imkoniga ega bo'lishadi. Xususan, ingliz tili ko'plab xalqaro stipendiyalar va ta'lim dasturlarining asosiy tili sifatida tanilgan.

Ish imkoniyatlari: Xalqaro kompaniyalar va o'zbek ish beruvchilari ko'pincha chet tilini bilgan mutaxassislarni ishga olishga qiziqishmoqda. Bu, o'z navbatida, yoshlar orasida chet tillarini o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Yoshlar ko'proq ingliz tilini o'rganish orqali global ish bozoriga chiqish imkoniyatiga ega bo'lmoqda.

Xorijiy tillarni o'qitish borasida yangicha yondashuvlarga yo'naltirilgan ilmiy faoliyatni ko'proq rag'batlantirish, bunda asosiy e'tiborni ilmiy ishning amaliy samaradorligiga qaratish muhim ahamiyatga ega. Ilmiy izlanuvchilar tomonidan ishlab chiqilgan metodlarni bevosita ta'lim muassasalarida amaliy sinovdan o'tkazish tizimini ishlab chiqish va joriy etish samarali natijalarga olib kelishi shubhasiz.

Madaniy aloqalar va turizm: Chet tillari o'rganilishi faqat ish imkoniyatlari uchun emas, balki madaniyatlararo aloqalar o'rnatish va turizm sohasida ham foydalidir. Yoshlar boshqa mamlakatlar bilan aloqalar o'rnatish, sayohatlar qilish va turli madaniyatlarni o'rganish orqali dunyoqarashlarini kengaytirishmoqda.

Muammolar va to'siqlar:

Resurslar va imkoniyatlar yetishmasligi: Ba'zi hududlarda, ayniqsa qishloq joylarida, chet tilini o'rganish uchun yetarli resurslar va o'qituvchilar mavjud emas. Bu yoshlarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishini cheklashi mumkin.

Motivatsiya va qiyinchiliklar: Chet tilini o'rganish oson emas, va ba'zan yoshlar orasida til o'rganishga bo'lgan motivatsiya yetishmasligi kuzatiladi. O'zbekistonning ayrim hududlarida, talabalar chet tili o'rganishning amaliy foydasini to'liq anglamasligi mumkin.

O'qituvchilarning malakasi: Ba'zi hollarda, chet tili o'qituvchilarining malakasi va o'qitish metodlari samarali emas, bu esa o'quvchilarning tilni to'g'ri va samarali o'rganishiga to'sinlik qiladi. Yechimlar va kelajak istiqbollari:

- Onlayn ta'limning rivojlanishi: Onlayn o'quv kurslari, video darslar, interaktiv ilovalar va mobil ilovalar orqali til o'rganishni yanada qulayroq qilish mumkin. Yoshlar uchun o'z vaqtida va samarali o'rganish imkoniyatlarini yaratish muhim.
- O'qituvchilarning malakasini oshirish: Chet tili o'qituvchilari uchun maxsus kurslar va treninglar tashkil etish orqali ularning malakasini oshirish, samarali o'qitish metodlarini o'rgatish kerak.
- Motivatsiyani oshirish: Yoshlar orasida chet tilini o'rganishning ahamiyatini va foydasini tushuntirish, ularga global imkoniyatlarni ko'rsatish orqali motivatsiyani oshirish zarur.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda yoshlarning chet tiliga bo'lgan qiziqishi va o'rganish jarayoni ortib borayotgan bo'lsa-da, hali ko'plab muammolarni hal qilish va imkoniyatlarni kengaytirish kerak. Bu jarayonni qo'llab-quvvatlash uchun ta'lim tizimiga investisiyalar, metodologik yondashuvlar va talabalar uchun motivatsiyani oshirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 19-maydagi PQ-5117-SON qarori.
2. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining 1997-yil 29-avgustdagi 465-1-sonli "Ta'lim tòg'risida"gi qonunini.
3. Muminova, F. M. Ingliz tilini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalardan foydalanish.
4. O'. Hoshimov, I. Yoqubov "Ingliz tili o'qitish metodikasi" (o'quv qo'llanma) Toshkent "Sharq" nashriyoti 2003

